

- Q-7** Write short notes on the following. (07)
- a) Globalization & Social change (07)
- b) Media & Social change (07)
- Q-8** Write short notes on the following. (07)
- a) Evil practice of Dowry in Indian marriage (07)
- b) Education in social change: Importance & Need (07)

Q-1 Attempt the following questions: (14)

- a) પ્રકૃતિની બાબતમાં શા માટે ભારતીય સમાજને જટિલ ગણવામાં આવે છે?
- b) મૂળભૂત રીતે ભારતીય સમાજ કેટલી જાતિઓમાં વહેંચાય છે?
- c) ભારતીય પરિવારના જીવનનું મહત્વનું પાસું શું છે?
- d) ભારતીય સમાજમાં કયા પ્રકારનાં પરિવારની ખૂબ મૂલ્ય છે?
- e) ભારતના બે વિરોધવાદી ધર્મોને નામ આપો.
- f) કોણ કહ્યું, 'ભારત તેના ગામોમાં રહે છે'?
- g) ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે?
- h) સૌથી વધુ જાતિ ગુણોત્તર ધરાવતું રાજ્ય કયું છે?
- i) મુસ્લિમો કયા બે જૂથો મા વિભાજિત છે?
- j) ભારતમાં સાત મુખ્ય ધર્મો કયા છે?
- k) કયા બે પરિબળો ભારતમાં કોમી તણાવ તરફ દોરી ગયા?
- l) બંધારણમાં કયો કલમ ભારતીયોને પોતાનું ધર્મ પાળવાનો સ્વતંત્રતા આપે છે?
- m) ભારતમાં ત્રણ યાત્રાધામો નામ આપો
- n) અંગ્રેજી ની ભારતમાં સ્થિતિ શું છે?

Q-2 ભારતીય સમાજમાં ધર્મ, ભાષા અને સંસ્કૃતિની દ્રષ્ટિએ વિવિધ વિવિધતા વર્ણવો. (14)

Q-3 ધર્મોના સંક્ષિપ્ત ખ્યાલ આપો: હિંદુ, મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, બોદ્ધ ધર્મ, જૈન અને શીખ ધર્મ. (14)

Q-4 નીચેના પર ટૂંકી નોંધ લખો.

- a) જાતિ અને વર્ગ. (07)
- b) પરિવારના પ્રકાર (07)

- Q-5 ભારતમાં જાતિ પ્રણાલીના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક, આર્થિક અને રાજકીય પરિમાણોની ચર્ચા કરો. (14)
- Q-6 નીચેના પર ટૂંકી નોંધ લખો.
- a) કુટુંબ વ્યવસ્થા અને સગપણ. (07)
- b) ભારતીય સમાજની પ્રકૃતિ. (07)
- Q-7 નીચેના પર ટૂંકી નોંધ લખો.
- a) વૈશ્વિકીકરણ અને સામાજિક પરિવર્તન. (07)
- b) મીડિયા અને સામાજિક પરિવર્તન. (07)
- Q-8 નીચેના પર ટૂંકી નોંધ લખો.
- a) ભારતીય લગ્નમાં દહેજની દૃષ્ટતા. (07)
- b) સામાજિક પરિવર્તનમાં શિક્ષણ: મહત્વ અને જરૂરિયાત. (07)

